श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा – नवम्बर/दिसम्बर, २०१६

कक्षा – शास्त्रिद्वितीयवर्षम् (SEM-3) **प्रश्नपत्रम् – ६** गुणाः - ७०

विषयः – वेदः **कोड – C.C.2.3.6** समयः – ३: ००तः ६:००

दिनाङ्कः – ३०-११-२०१६ सन्दर्भग्रन्थः –शुक्लयजुर्वेदसंहित

प्रथमान्वितिः (Unit-1)

प्रश्नः – १ अधोलिखितेषु मन्त्रेषु कयोश्चिद् द्वयोः व्याख्यां लिखत। ०८

(१) समिधाग्निं दुवस्यत घृतैर्बोधयतातिथिम्।
आस्मिन्हव्या जुहोतन॥

(२) उपप्रयन्तो अध्वरं मन्त्रं वोचेमाग्नये।
आरे अस्मे च शृण्वते॥

(३) भूर्भुवः स्वः सुप्रजाः प्रजाभिःस्या७ सुवीरो वीरैः सुपोषः पोषैः।
नर्य प्रजां मे पाहि श७स्य पशून्मे पाह्यथर्य पितुं मे पाहि॥

प्रश्नः – २ आधानमन्त्राणां व्याख्यां महीधरदिशा कुरुत। ०८

अथवा

उपस्थानमन्त्राणां विवेचनं महत्वं च प्रतिपादयत।

प्रश्नः – ३ निम्नलिखितेषु टिप्पणीद्वयं लिखत। ०४

(१) अग्निहोत्रकर्मणि यजमानस्य कर्म (३) अग्निर्मूर्धा दिवः
(२) अध्वरेष्वीड्यः (४) गार्हपत्याग्निः

प्रश्नः – ४ अधोलिखितेषु पञ्चानाम् अर्थं लिखत। ०५

(१) हविष्मतीः (४) व्रतपतिः (७) ककुत्पतिः
(२) रोचना (५) वसुः (८) शुक्रम्
(३) रयिम् (६) पतङ्गः

द्वितीयान्वितिः (Unit-2)

प्रश्नः – ५ अधोलिखितेषु मन्त्रेषु कयोश्चिद् द्वयोः व्याख्या विधेया। ०८

(१) प्रघासिनो हवामहे मरुतश्च रिशादसः।
करम्भेण सजोषसः॥

(२) भेषजमसि भेषजं गवेऽश्वाय पुरुषाय भेषजम्।
सुखं मेषाय मेष्यै॥

(३) वय७सोम व्रते तव मनस्तनूषु बिभ्रतः।
प्रजावन्तः सचेमहि॥

प्रश्नः – ६ वरुणप्रघासस्य कर्मणोऽन्ते तदङ्गभूतम् अवभृथाख्यं कर्मविषये आलोचयत ०८

अथवा

शुक्लयजुर्वेदस्यवैशिष्ट्यं महत्वं च प्रतिपादयत ।

प्रश्नः – ७ एकस्य टिप्पणीं लिखत। ०२

(१) शिवो नामासि

(२) नाराशंसः

प्रश्नः – ८ अधोनिर्दिष्टेषु द्वयोः लघूत्तरं यच्छ। ०२

(१) चातुर्मास्ययागे कति ऋत्विजः ?

(२) शुक्लयजुर्वेदे कति मन्त्राः सन्ति?

(३) उर्वारुकः इत्युक्ते किम्?

(४) 'निचुम्पुण' इति शब्दस्य कोऽर्थः ?

तृतीयान्वितिः (Unit-3)

प्रश्नः – ९ अधोलिखितेषु मन्त्रेषु कयोश्चिद् द्वयोः व्याख्या विधेया। ०८

(१) महीनां पयोऽसि वर्चोदा असि वर्चो मे देहि।

वृत्रस्यासि कनीनकश्चक्षुर्दा असि चक्षुर्मे देहि ॥

(२) पुनर्मनः पुनरायुर्म आगन्पुनःप्राण: पुनरात्मा म आगन्पुनश्चक्षुःपुनः श्रोत्रं म आगन्।

वैश्वानरो अदब्धस्तनूपा अग्निर्नः पातु दुरितादवद्यात्॥

(३) प्रति पन्थामपद्महि स्वस्तिगामनेहसम्।

येन विश्वाः परि द्विषो वृणक्ति विन्दते वसु ॥

प्रश्नः – १० सोमस्तुतिपरकमन्त्राणां वर्णनं यथाशास्त्रंलिखत। ०८

अथवा

यजमानस्य कृते प्रयुक्तसंस्कारपरकमन्त्राणां व्याख्यां कुरुत

प्रश्नः – ११ निम्नलिखितेषु टिप्पणीद्वयं लिखत। ०४

(१) व्रतं कृणुत (३) षोडशर्त्विजः

(२) सोमक्रयणम् (४) कृष्णाजिनम्

प्रश्नः – १२ अधोलिखितेषु पञ्चानाम् अर्थं लिखत । ०५

(१) रायस्पोष: (४) शर्म (७) अघायवः

(२) इषा (५) मृड (८) परिभूः

(३) कनीनकः (६) ऋतावृधः

***